

ERITYISKUSTANNUKSISTA SOPIMINEN ELY-KESKUKSEN KANSSA - LAKI KOTOUTUMISEN EDISTÄMISESTÄ 1386/2010 49§

Pia Bärlund

Palvelupäällikkö

Kieli- ja kulttuuriryhmien opetus

040-5455 257, pia.barlund@jyvaskyla.fi

15.9.2023

MILLOIN KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUISSA VOIDAAN HAKEA SOPIMUSTA ERITYISKUSTANNUSTEN KORVAAMISEKSI?

Koulunkäyntiin tai varhaiskasvatukseen liittyvät kustannukset (esim. avustaja) voidaan pääsääntöisesti korvata vain, jos ne aiheutuvat sairaudesta / vammasta, joka pystytään yksilöimään.

Kustannusten pitää pääsääntöisesti koskea tiettyä, yksilöityä sairautta, vammaa tai muuta erityistä tilannetta, josta on syntynyt / odotettavissa huomattavia kustannuksia. Hakemuksessa voidaan myös esittää yhteen liittyvien sairauksien kokonaisuus (yhteen liittyvyys perusteltava).

Tavanomaiset sosiaali- ja terveydenhuollon toimenpiteet eivät kuulu erityiskustannuskorvausten piiriin, esim. ehkäisevä lastensuojelutyö.

SOPIMUKSEN HAKUKRITEERIT

- Varhaiskasvatukseen tai perusopetukseen osallistuvalla lapsella tai oppilaalla on:
 - 1) Kotikunta Jyväskylässä, mutta ei saa olla Suomen kansalaisuutta
 - 2) Pakolaisstatus, kotikuntaoikeuden saanut turvapaikanhakija tai kotikuntaoikeuden saanut tilapäistä suojelua saanut ukrainalainen
 - 3) Ollut Suomessa alle 10 vuotta
 - 4) Lapsella tai oppilaalla on lääkärin diagnoosi
 - 5) Jos oppilas on sijoitettu toisen kunnan toimesta Jyväskylään, tulee lapsen/oppilaan kotikunnan hakea alueensa ELY-keskuksesta sopimusta erityiskustannusten korvaamiseksi (lisätä avustajakulut olemassa olevaan sopimukseen)

JOS LAPSELLA/OPPILAALLA EI OLE LÄÄKÄRIN DIAGNOOSIA?

- Voidaan kysyä muilta viranomaisilta (esim. Keski-Suomen hyvinvointialue Kotoutumista tukevat sosiaalipalvelut) , onko heidän tiedossaan, että lapsella on asiakkuus esim. erikoissairaanhoidon.
- Aloitetaan normaali, moniammatillinen prosessi oppimisvaikeuksien tai muun kehitykseen liittyvän vamman/sairauden selvittämiseksi
 - Lasta/oppilasta ohjaava/opettava kirjoittaa arjen kuvauksen
 - Voidaan pyytää oman äidinkielen opettajalta arvio lapsen äidinkielen taidosta
 - Konsultoidaan Anne Heinoa/sairaalakoulua/muita tarvittavia tahoja/keskustellaan huoltajien kanssa
 - Arjen kuvaus toimitetaan kouluterveydenhoitajalle/koululääkärille/koulupsykologille, josta polku mahdollisiin erityissairaanhoidon tutkimuksiin käynnistyy
 - Tutkimuksissa käytetään aina tulkkia (Oikeus maksuttomaan tulkitsemiseen ja kääntämiseen voi HL 26.1 §:n mukaan olla vain asianosaisella silloin, kun asia on viranomaisaloitteinen.)
- Kasvatustiede pystyy tieteenalana toteamaan nopeammin oppimisvaikeuden kuin psykologia tai lääketiede, kuitenkin sopimukseen tarvitaan lääkärin diagnoosi.

JOS LAPSI/OPPILAS ON VIELÄ VASTAANOTTOKESKUKSEN ASIAKAS

- Kannattaa olla vastaanottokeskukseen yhteydessä ja tarkistaa, onko asiakas vokin asiakas. Oppilaan kotiosoitteen perusteella ei voida päätellä mitään hänen statuksestaan.
- SPR:n yhteyshenkilö pirjo.savonen@vokki.fi tai erja.hallinen@vokki.fi
- Kotokunta oy:n yhteyshenkilö pauliina.jauhiainen@kotokunta.fi
- Vastaanottokeskukseen kerrotaan, että on noussut huoli oppilaasta ja haluatte aloittaa koululla/päiväkodilla selvittämään, mikä oppimisen pulma/trauma lapsella on. Kun selvitystyö alkaa jo tässä vaiheessa, on kenties paperit valmiina, kun lapsi/oppilas saa kotikuntaoikeuden tai kuntapaikan (ks. Viimeisen dian sanasto)

ESIMERKKEJÄ DIAGNOOSEISTA, JOILLA SOPIMUKSIA ON MYÖNNETTY

- Oppilaalla on vamma tai sairaus, joka vaatii nopeaa reagointia koululta (hemofilia, sydänlapset)
- Laaja-alainen kielellinen kehityshäiriö
 - Yleisopetuksen oppilaat, jotka eivät ole pienryhmissä
- Näköön ja kuuloon liittyvät diagnoosit
 - Oppilaat Valterikoulu Onervassa
- Laaja-alainen kehityksellinen häiriö
 - Oppilaat yleensä VET, Siilinmaja, AUT
- Yksinomaan traumaperäisiä sopimuksia ei vielä ole
- Oppilaan "kielitaidottomuus"/"oppilas ei osaa suomea" eivät ole peruste henkilökohtaiselle avustajalle.

MIHIN ERITYISKUSTANNUSTEN KORVAUSTA VOIDAAN KÄYTTÄÄ?

- Oppilaan henkilökohtainen avustaja/erityisavustaja
 - Tarvittavat apuvälineet (esim. huononäköiselle oppilaalle suurennuslasi, suurentava tekstityslaite)
 - Valterikoulu Onervan tukijaksojen ostaminen
 - Jälkkärimaksuihin
 - Koulukuljetusmaksuihin
-
- Hyvinvointialue hakee omaa sopimusta, jos on tarve ostaa puheterapiaa tai muita terapiapalveluita. Nämä sisältyivät 31.12.2022 saakka perusopetuksen sopimukseen.

KUINKA SOPIMUKSEN HAKUPROSESSI TOTETUTETAAN

- Koululla kootaan oppilaan asiakirjat
- Tarvittavat asiakirjat toimitetaan pia.barlund@jyvaskyla.fi.turvaposti.fi
- Pia Bärlund täyttää hakemuksen ja lähettää sen ELY-keskukseen
- Kun päätös sopimuksesta saadaan, ilmoittaa Pia Bärlund siitä päiväkotia tai koulua

KOULUNKÄYNNIN OHJAAJAN ERITYISAVUSTAJAN TYÖSOPIMUS

- Kun erityiskustannuksista saadaan sopimus, ilmoittaa Pia Bärlund asiasta koululle tai päiväkodille ja Eija Kotikalliolle.
- Esihenkilö tekee täyttöluvan, jonka perusteeksi laitetaan sopimuksen numero
- Työntekijän työmääräksi tulee oppilaan työaika+ 5h/viikko materiaalien valmistamiseen tai muuhun avustamiseen (esim. saattaminen terapiaan koulupäivän jälkeen). Jos lapsi osallistuu jälkkäriin, niin työaika voi olla 100%

- Työsopimukseen merkitään määräaikaisuuden perusteeksi KESELY/XXX.XX.XX/XXX (sopimuksen tunnus) sekä työaika on työsuhteen alussa XX tuntia. Työaika on sidoksissa oppilaan työaikaan ja tarvitsemaan tukeen. Työaika voi myös vähentyä vastaavasti oppilaan työajan vähentyessä.
 - Sopimus erityiskustannusten korvaamiseksi päättyy, kun oppilas saa Suomen kansalaisuuden tai muuttaa toiselle paikkakunnalle tai 10 vuotta maassaoloaikaa tulee täyteen. Tämä on peruste myös työsuhteen päättymiselle, joka on kerrottava työntekijälle.
 - Vanhemmista sopimuksista löytyy KESELY-numero, mutta 1.8.2023 jälkeen saapuneista puuttuu diaarinumero. Määräaikaisuuden perusteeksi voidaan kirjata sopimuksen voimassaoloaika.
- Kustannuspaikka varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sopimuksille on KP100042027 Monikulttuurinen opetus

- Oppilaalle palkattu henkilökohtainen avustaja on palkattu vain oppilaan/lapsen henkilökohtaista avustamista varten.
- Työaikaa ei voida kohdentaa toisen oppilaan ohjaamiseen esim. siirtää ohjaaja tunniksi tarvittaessa toisen oppilaan tueksi
- Primukseen merkitään "ohjaustyön lisätiedot"-kenttään Ely-sopimuksen numero tai uusimmista sopimuksista vain sopimuksen voimassaolojakso, koska niissä ei ole diaarinumeroa.

KUINKA ERITYISKUSTANNUKSET HAETAAN TAKAISIN KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUIHIN?

- Koulusihteerit ja päiväkodinjohtajat ilmoittavat mm. apuväline- ja materiaalikustannukset 2 kertaa vuodessa Pia Bärlundille (15.1. ja 15.8.)
- Palkkakustannukset saadaan suoraan KP100042027
- Kuljetuskustannukset saadaan toni.tamminiemi@jyvaskyla.fi/matti.kokkila@jyvaskyla.fi
- Sijoitettujen lasten osalta muut kunnat sekä Valterikoulu Onerva laskuttavat Jyväskylää ohjaajakustannuksista
- Kustannukset on haettava KEHA-keskuksesta viimeistään 2 vuoden kuluessa niiden syntymisestä. Kaikki kulut osoitetaan ensin Jyväskylän kaupungille, joka hakee kulut takautuvasti takaisin.
- Palvelupäällikkö kokoaa erityiskustannukset ja hakee keskitetysti kaikki.

SANASTOA

- Kotikunta= henkilö on kirjoilla esim. Jyväskylässä. Kotikunnan voi tarkistaa DVD:sta. Mm. Palvelunohjausyksikössä on tunnukset järjestelmään. Huoltaja pääsee myös omilla pankkitunnuksilla kirjautumaan järjestelmään ja näyttämään koululla kotikunnan ja uskonnollisen yhdyskunnan DVD:sta.
- Kuntapaikka= henkilö on saanut kunnasta nk. Kuntapikan. Esim kiintiöpakolainen on kuntapaikalla. Jyväskylässä on 150 kuntapaikkaa, joista 40 on varattu ukrainalaisille kotikunnan saaneille. Kuntapaikalla olevalle henkilölle annetaan palveluita Keski-Suomen hyvinvointialueen Kotoutumista tukevista sosiaalipalveluista.
- Jos ei ole kuntapaikalla, niin kotikunnan saaneen ulkomaalaisen on hoidettava itse arjen asiansa kuin kenen tahansa muunkin.
- Jos henkilöllä ei ole vielä kotikuntaa, on hän täällä esim. turistiviisumilla tai vastaanottokeskuksen asiakas. Palvelupolun aloittamisen yhteydessä kannattaa selvittää oppilaan status, kuten tulkkia tilatessa. Jos oppilaan tulkkaus kuuluu "korvattaviin" kuuluu hän myös erityiskustannusten korvausteen piiriin.